

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av polisförvaltningslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att polisförvaltningslagen ändras så, att lagen gör det möjligt att grunda en polishögskola underställd inrikesministeriet. Polisinstitutet föreslås bli ändrat till polishögskola. Polishögskolan skall vara en yrkeshögskola för polisbranschen och lyda under inrikesministeriet. I fråga om den undervisning som ordnas samt de examina som avläggs vid polishögskolan skall i tillämpliga delar iakttas vad som stadgas i lagen om yrkeshögskolestudier och med stöd av den.

I propositionen föreslås att stadgandena om inrikesministeriets verksamhetsområde skall strykas ur lagen samt att den uppgift som sköts av polisens teknikcentral skall preciseras.

Enligt lagens övergångsstadgande skall de tjänster som inrättas vid polishögskolan kunna besättas första gången utan att de förklaras lediga. För de inrättade tjänsterna skall man då de besätts första gången kunna utnämna en tjänsteman som har utnämnts annars än för viss tid för en motsvarande tjänst vid polisinstitutet, även om han inte uppfyller behörighetsvillkoren för en tjänst vid polishögskolan. Åtgärder för att besätta tjänsterna vid polishögskolan samt andra åtgärder som behövs för att polishögskolan skall kunna inleda sin verksamhet när lagen träder i kraft skall få vidtas före ikraftträdandet.

Lagen avses träda i kraft den 1 augusti 1997.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning

Enligt 1 § 3 mom. polisförvaltningslagen (110/92) är bl.a. polisinstitutet och polisskolan riksomfattande enheter under inrikesministeriet. Enligt lagens 12 § har polisläroinrättningarna till uppgift att ge utbildning för polistjänsteexamen och annan utbildning samt bedriva forskning som hör till polisens yrkesområde.

I 2 § förordningen om polisutbildning (430/92) stadgas att inrikesministeriet, såsom polisens högsta ledning, i samband med utbildning och forskning skall 1) fastställa verksamhetsidéerna, målen, verksamhetsprinciperna och verksamhetslinjerna för polisens personalutbildning och forskningsverksamhet, 2) planera och utveckla polisens

personalutbildning samt följa utbildningens effektivitet, 3) fastställa polisförvaltningens årliga utbildningsprogram och forskningsprogram, 4) fastställa allmänna inträdesfordringar till polisutbildning samt utbildningens längd, läroplaner, examensfordringar och grunderna för elevbedömningen, 5) fastställa arbetsfördelningen mellan polisläroinrättningarna och de övriga enheter som ger utbildning samt 6) övervaka genomförandet av utbildningen och forskningsverksamheten.

Enligt 3 § förordningen om polisutbildning har polisläroinrättningarna till uppgift att 1) ge grundläggande yrkesutbildning på institutnivå och yrkesutbildning på högre nivå inom polisbranschen, 2) ordna yrkesinriktad tilläggsutbildning, 3) utföra och utveckla forskning i anslutning till polisverksamheten samt 4) ordna utbildning i anslutning till beredskap för undantagsförhållanden.

Lagarna om ändring av 38 § Regeringsformen för Finland (976/95), om ändring av lagen om statsrådet (977/95) och om ändring av lagen om statsbudgeten (978/95) trädde i kraft vid ingången av januari 1996. Syftet med reformen av denna lagstiftning är att stadgandena om ministerieindelningen och ministeriernas verksamhetsområden skall överföras till förordningsnivån. Med anledning av nämnda lagstiftning har statsrådet den 29 december 1995 fattat ett principbeslut (1199/00/95) med en anvisning om beredningen av ändringar i ministeriernas verksamhetsområden och av stadganden om verksamhetsområdena.

1.2. Nuvarande undervisning

Allmänt

Polisens personal utbildas vid polisläroinrättningarna, vilka består av polisskolan i Tammerfors och polisinstitutet i Esbo. Polisläroinrättningarna är riksomfattande enheter under inrikesministeriet och sköter polisens riksomfattande personalutbildning och forskningsverksamhet.

Grundexamensutbildning

Utbildning som leder till grundexamen för polis ges vid polisskolan. Utbildningen är anpassad efter mellanstadiereformen inom yrkesutbildningen. Grundexamen omfattar 82 studieveckor. Den består av grundstudier 1, som omfattar 42 studieveckor, grundstudier 2, som omfattar 18 studieveckor, och 17 studieveckors praktik mellan dessa två studieperioder. Examen inbegriper också ett lärdomsprov, som beräknats omfatta fem studieveckor.

Tjänsteexamensutbildning för underbefäl

Största delen av den utbildning som leder till tjänsteexamen för underbefäl sker vid polisskolan. Examen består av en utbildning om minst 20 studieveckor. Av dessa utgör minst 10 och högst 12 studieveckor obligatoriska studier. De valfria studierna omfattar högst 10 studieveckor. De obligatoriska studierna består av uppgiftsriktade studier (8 studieveckor), med vilka avses en ordningspoliskurs, en brottsutredningskurs eller en undersöknings- och övervakningskurs samt

juridiska studier (4 studieveckor). Valfria studier är utöver studier utanför polisförvaltningen också tilläggs- och specialiseringsstudier som ordnas inom polisförvaltningen. Som valfria studier kan godkännas också arbetserfarenhet inom eller utanför polisförvaltningen.

Tjänsteexamensutbildning för befäl

Tjänsteexamensutbildningen för befäl ges vid polisinstitutet. För avläggande av tjänsteexamen för befäl kan antas en polisman som efter att ha avlagt tjänsteexamen för underbefäl eller en högskoleexamen har arbetat i polisuppgifter i minst två år. Tjänsteexamensutbildningen för befäl omfattar 90 studieveckor. Studierna, som bedrivs under två studieår, fördelar sig i allmänna studier (18 studieveckor), grundstudier (22 studieveckor) och ämnesstudier (50 studieveckor).

Forskning

Polisinstitutet har ingått samarbetsavtal med följande institutioner och inrättningar: institutionerna för psykologi och sociologi vid Åbo universitet, sociologiska institutionen vid Kuopio universitet, institutionen för förvaltningsvetenskap vid Tammerfors universitet, juridiska fakulteten vid Åbo universitet samt fångvärdens utbildningscentral. Inom ramen för detta samarbete genomfördes allt som allt 48 utvecklings- och forskningsprojekt under åren 1992 - 1994. Största delen av dessa undersökningar har varit beställningsarbeten, medan en del av dem har bestått av lärdomsprov som understötts av polisförvaltningen. I syfte att förbättra kvaliteten hos forskningsverksamheten har projekten integrerats i forskarnas vidareutbildning. Därför har projekten genomförts som samarbete mellan polisläroinrättningarna och universiteten eller i samråd med samarbetspartner hos utländska polisläroinrättningar. När forskningen utvärderas utgår man i första hand från tillämpligheten hos resultaten av den.

Polisskolans viktigaste samarbetspartner är de olika institutionerna vid Tammerfors universitets psykologiska, pedagogiska, ekonomisk-administrativa och medicinska fakulteter, samt Folkhälsoinstitutet. I och med att utbildningen inom säkerhetsbranschen har breddats har också polisskolans samarbetspartner ökat i antal. Viktiga är gränsbevak-

ningsväsendet, försvarsmakten, tullverket, Forststyrelsen och Trafikskyddet.

1.3. Bedömning av nuläget

Den 15 juni 1992 fastställde inrikesministeriet målen och de allmänna principerna för utvecklandet av polisutbildningen. I enlighet med dessa fortsätter arbetet på att utveckla yrkesutbildningen för poliser utgående från den mellanstadieform inom polisutbildningen som inleddes på 1980-talet. Nivån på utbildningen för polisbefäl höjdes då så, att den motsvarar yrkesutbildning på högre nivå.

Finlands inträde i Europeiska unionen och det ökade internationella samarbetet i övrigt kräver att polisens internationella samarbetsnät stärks. Polisbefälet måste ha de färdigheter som behövs för internationellt samarbete inom polisens olika resultatområden samt särskilt inom forskning, utbildning och information. Också språkutbildningen måste ökas betydligt.

Övergången till resultatstyrning, utvecklandet av brottsutredningsmetoderna och förändringarna i informationsteknologin ställer tjänstemän med ledaruppgifter och utvecklingsuppgifter inom polisväsendet inför nya krav. Vid resultatstyrning kräver ledningen av verksamheten och personalen samt av ekonomin en större insats och också nya färdigheter av ledningen.

Reformen av den statliga lokalförvaltningen, som genomförs vid ingången av december 1996, innebär att ledaruppgifterna framhävs, eftersom antalet uppgifter och anställda kommer att växa till följd av större verksamhetsenheter. Då uppgifter avskiljs till självständiga verksamhetsenheter vid häradsämbetena ställs större krav också på den funktionella ledningen av polisens verksamhet.

De nya och ökade kraven på polisväsendet förutsätter större satsningar på den nuvarande forskningen och utvecklingsverksamheten. För att kunna svara på de nya utmaningarna måste polisen finna nya medel för en effektivare verksamhet. Ett sådant medel är att bygga ut forskningen, som kan utnyttjas till att få information om polisens verksamhetsmiljö, förändringar i den, brottsligheten, medborgarnas förväntningar på polisen och många andra ur polisens synvinkel viktiga frågor som är av betydelse när det

gäller att välja inriktning för verksamheten och utveckla arbetsmetoderna.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

När uppgifterna och de krav de ställer förändras måste också strukturen hos utbildningen ses över. Det är för närvarande inte möjligt att genom polisutbildning uppnå den formella kompetensen för de högsta ledaruppgifterna i polisförvaltningen. De högsta tjänsterna hos polisen har förutsatt högre högskoleexamen. Utvecklas befälsutbildningen så, att den motsvarar lägre högskoleexamen, öppnas möjligheten till fortsatta studier vid universitet samt möjligheten att via en s.k. yrkeslinje avancera till de högsta tjänsterna i polisförvaltningen.

Målet för utvecklandet av befälsutbildningen är att ändra strukturen och innehållet hos tjänsteexamen för befäl så, att den kan definieras som en lägre högskoleexamen. Utbildningen skall ta ca tre år i anspråk och omfatta minst 120 studieveckor.

För avläggande av polisbefälsexamen skall en sådan polisman kunna antas som efter att ha avlagt tjänsteexamen för underbefäl har skött polisuppgifter i minst tre år. Om en polisman efter tjänsteexamen för underbefäl har genomgått en kurs i ledarskap för underbefäl, skall han kunna söka sig till urvalsprovet för befäl två år efter avlagd tjänsteexamen för underbefäl. Även en polisman som har avlagt högskoleexamen och som efter examen har skött polisuppgifter i minst två år skall kunna antas för avläggande av polisbefälsexamen. Polishögskolan skall ta in studerande på basis av urvalsprovet, en intervju samt en bedömning som görs av de överordnade.

De studier som ingår i polisbefälsexamen skall genomföras inom tre studieår. Studierna fördelar sig på allmänna studier (20 studieveckor), grundstudier (40 studieveckor) och ämnesstudier (60 studieveckor). De allmänna studierna bedrivs huvudsakligen under det första studieåret. Syftet med dem är att ge ett kunskapsunderlag för grundstudierna och ämnesstudierna.

Grundstudierna skall i huvudsak bedrivas under det andra studieåret. Avsikten med dessa studier är att fördjupa studerandens kunskaper om de mest grundläggande frågorna i polisbranschen samt att ge en metodologisk grund för analys och forskning i

polisarbetet. Ämnesstudierna skall med tonvikten på ledning och utvecklande av polisverksamheten fördjupa och bredda de kunskaper och färdigheter som skaffats genom tidigare studier och arbetserfarenhet, samt ge praktiska färdigheter för ledarskap. Ett av målen för dessa studier är också att fördjupa studerandens teoretiska kunskapsgrund i synnerhet vad ledarskap beträffar. Ämnesstudierna skall bedrivas under det tredje studieåret.

Det finska yrkesutbildningssystemet har under de senaste åren utvecklats i enlighet med internationell praxis så, att det inom högskolesystemet, jämsides med universiteten samt andra vetenskapliga högskolor och konsthögskolor, bildas en icke-universitetssektor bestående av yrkeshögskolor som ordnar yrkesinriktad högskoleundervisning. De första nio yrkeshögskolor som avses i lagen om yrkeshögskolestudier (255/95) har inlett sin verksamhet i början av augusti 1996 och de följande sju kommer att göra det i början av augusti 1997.

De examina som avläggs vid yrkeshögskolorna är högskoleexamina. Yrkeshögskolorna kan vid sidan av sin utbildningsuppgift bedriva sådan forskning och utveckling som stöder yrkeshögskolestudier och tjänar arbetslivet.

Yrkeshögskolorna bildas i regel av de nuvarande yrkesläroanstalterna genom att den utbildning på institutsnivå och yrkesutbildning på högre nivå som dessa ger utvecklas och ändras till yrkesinriktad högskoleundervisning och överförs från yrkesläroanstalterna till yrkeshögskolor.

Det föreslås att polisinstitutet på motsvarande sätt skall utvecklas till en yrkeshögskola för polisbranschen, en polishögskola. Den polisbefälsexamen som avläggs vid högskolan skall vara en yrkeshögskoleexamen.

Polisskolan skall fortfarande ha hand om grundexamens- och underbefälsutbildningen samt annan utbildning, rekrytering och elevurval. Meningen är att förvaltningen skall rationaliseras genom att polishögskolans och polisskolans förvaltning och ekonomi sköts gemensamt.

Det centrala ämnesinnehållet i yrkesstudierna på högre nivå för polismän gäller upp-rätthållandet av den allmänna ordningen och säkerheten, bekämpningen av brott, trafiksäkerheten samt de normer som reglerar dessa. Av denna orsak skall tyngdpunkten i forsk-

nings- och utvecklingsarbetet ligga på förvaltningsvetenskap och polisförvaltning samt kriminologi och rättssociologi. Avsikten är att polishögskolan i första hand skall inrikta sig på sådan forskning och utveckling samt koordinering av forskning som ger resultat som är tillämpliga i det praktiska arbetet. Polishögskolan skall också delta aktivt i planeringen av forskningsprogram i samarbete med universiteten och andra forskningsanstalter.

Polishögskolan skall styra och koordinera tidsbundna forsknings- och utvecklingsprojekt vid både polishögskolan och polisskolan. Den skall tillhandahålla sakkunnigtjänster samt metodutbildning som behövs för högskoleexamen. Högskolans forskning och utveckling skall också omfatta handledning av det examensarbete som hör till högre högskoleexamen samt internationellt samarbete i samband med ovan nämnda uppgifter. Avsikten är att bygga ut den nuvarande forskningen och utvecklingsverksamheten.

Vid polishögskolan skall tyngdpunkten i undervisningen ligga på den vetenskapliga och praktiska undervisningen i polisbranschen. Fortbildningen för polisbranschen skall spela en mer framträdande roll.

För att målen i statsrådets principbeslut om beredningen av ändringar i ministeriernas verksamhetsområden och av stadgandena om verksamhetsområdena skall uppnås, föreslås att omnämningarna av inrikesministeriet skall strykas ur polisförvaltningslagen och att ordet "ministeriet" skall användas i stället, varvid en eventuell ändring av indelningen i verksamhetsområden kan göras genom att man ändrar endast reglementet för statsrådet (1522/95).

3. Propositionens verkningar

Den polishögskola som föreslås bli grundad skall bildas av det nuvarande polisinstitut som är verksamt i Esbo. Grundandet av högskolan innebär inget behov av nya lokaler. En grundlig renovering av polisinstitutets lokaler inleddes under 1996. I samma byggnad som polisinstitutet är också sjöbevakningsskolan placerad. I december 1994 fattade finansministeriet ett beslut om att hela skolbyggnaden skall övertas av polisinstitutet och att sjöbevakningsskolan flyttar till den byggnad som blir ledig efter att räddningsinstitutet flyttat ut. En del av loka-

lerna skall fortfarande vara i gemensamt bruk.

I samband med att polishögskolan grundas är det meningen att en professur skall inrättas vid både Tammerfors och Åbo universitet med polisväsendets anslag. Innehavarna av dessa professurer skall ge vidareutbildning i polisbranschen på universitetsnivå samt arbeta som lärare vid polishögskolan och som sakkunniga på forsknings- och utvecklingsområdet.

Längden av utbildningen för polisbefälsexamen ökar från nuvarande 90 studieveckor till 120 studieveckor. Förlängningen av undervisningen torde inte leda till några betydande tilläggskostnader.

4. Beredningen av propositionen

4.1. Beredningskedan och beredningsmaterial

En av inrikesministeriet tillsatt projekt-

grupp, som hade till uppgift att göra upp en plan för realisering av polishögskolan, lämnade sin slutrapport i november 1995.

För vidtagande av de fortsatta åtgärder samt genomförande av de förslag som nämns i slutrapporten för polishögskoleprojektet tillsatte inrikesministeriet i januari 1996 en styrgrupp, en arbetsgrupp för förvaltning, ekonomi och personal, en författningsarbetsgrupp samt en arbetsgrupp för undervisning och forskning. Denna proposition baserar sig på författningsarbetsgruppens förslag.

4.2. Remissutlåtanden

Utlåtanden om propositionsutkastet begärdes av undervisningsministeriet samt av Helsingfors, Tammerfors och Åbo universitet, Rådet för yrkeshögskolornas rektorer, Delegationen för polisärenden, polisförvaltningens olika enheter och organisationerna inom polisförvaltningen.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

1 §. Polisförvaltningen. I 1 § polisförvaltningslagen definieras polisens förvaltningsorganisation. Det stadgas att inrikesministeriet leder polisväsendet i hela landet. Med hänvisning till 38 § regeringsformen föreslås att lagen ändras så, att det inte sägs att uppgiften att leda polisväsendet ankommer på inrikesministeriet, utan att det ministerium som ansvarar för polisväsendet bestäms i enlighet med reglementet för statsrådet.

I 3 mom. uppräknas de enheter som lyder under inrikesministeriet. Riksomfattande enheter är centralkriminalpolisen, skyddspolisen och rörliga polisen. Avsikten är att polisinstitutet skall ombildas till polishögskola. Polishögskolan skall vara en yrkeshögskola för polisbranschen och lyda under inrikesministeriet.

Med anledning av förslaget om en polishögskola föreslås 3 mom. bli ändrat så, att polishögskolan nämns som en enhet under inrikesministeriet och omnämmandet av polisinstitutet stryks. Polishögskolan, polis-skolan och polisens teknikcentral är enheter som lyder under inrikesministeriet, men de

skall inte sägas vara riksomfattande, eftersom de inte har en likadan riksomfattande organisation och verksamhet som centralkriminalpolisen, skyddspolisen och rörliga polisen.

3 §. Delegationer. Med hänvisning till 38 § regeringsformen föreslås paragrafen bli ändrad så, att ordet "inrikesministeriet" ersätts med "ministeriet".

4 §. Polisens högsta ledning. Med hänvisning till 38 § regeringsformen föreslås paragrafen bli ändrad så, att ordet "inrikesministeriet" ersätts med "ministeriet".

6 §. Den lokala polisen. När riksdagen i samband med reformen av den statliga lokalförvaltningen behandlade propositionen om ändring av polisförvaltningslagen (RP 86/1995 rd), ändrade den 6 § så, att i 2 mom. definieras behörighetsvillkoren för tjänsten som häradets polischef. För tjänsten krävs enligt detta moment juris kandidatexamen och erfarenhet av uppgiftsområdet. I betänkandet 13/1995 rd av riksdagens förvaltningsutskott motiveras ändringen som följer: "De uppgifter som hör till polischefstjänsten är mycket krävande. I den gällande polis- och tvångsmedelslagstiftningen finns

det ett ansevärt antal noggranna regler om polisväsendet. Utskottet menar att det inte finns några sakliga grunder för att stadga om behörighetsvillkoren för en polischef på lägre nivå än i fråga om häradsåklagare eller häradsfogdar."

Med sikte på grundandet av polishögskolan har inrikesministeriet ingått ett avtal med både Tammerfors och Åbo universitet, vilket gör det möjligt för den som har avlagt polisbefälsexamen vid polishögskolan att fortsätta sina studier vid avtalsuniversiteten i enlighet med de urvalskriterier som universitet i fråga fastställer och att där avlägga högre högskoleexamen - förvaltningskandidatexamen eller politices kandidatexamen. Ministeriet har inlett diskussioner också med Helsingfors universitet om ett eventuellt avtal med universitetet. I Tammerfors vore huvudämnet förvaltningsvetenskap, polisförvaltningslinjen, och i Åbo kriminologi och rättssociologi eller juridik. Avsikten är att också de som har avlagt examen i fråga skall kunna bli utnämnda till tjänsten som polischef. Behörighetsvillkoren för polischefstjänsten bör därför ändras så, att till tjänsten kan utnämnas inte bara den som har avlagt juris kandidatexamen utan också en person som vid ett avtalsuniversitet har avlagt kandidatexamen som påbyggnadsexamen till polisbefälsexamen.

Den ovan beskrivna ändringen av behörighetsvillkoren föreslås bli gjord så, att 6 § 2 mom. upphävs och behörighetsvillkoren för polischefen anges i polisförvaltningsförordningen. Detta vore en ändamålsenlig lösning, eftersom stadgandena om behörighetskraven finns på förordningsnivå i fråga om alla tjänster inom polisförvaltningen, inklusive polisöverdirektörstjänsten.

8 §. *Samarbete*. Med hänvisning till 38 § regeringsformen föreslås att ordet "inrikesministeriet" i 8 § 1 och 3 mom. ersätts med "ministeriet".

9 §. *Centralkriminalpolisen*. 10 §. *Skyddspolisen*. Med hänvisning till 38 § regeringsformen föreslås att omnämmandet av inrikesministeriet skall strykas i dessa paragrafer och ersättas med ordet "ministeriet".

12 §. *Polishögskolan*. Den polishögskola som föreslås bli grundad inom polisförvaltningen skall vara en yrkeshögskola för polisbranschen och lyda under inrikesministeriet. Det är sålunda fråga om en högskola som står utanför undervisningsministeriets förvaltningsområde.

I fråga om den undervisning som ordnas och de examina som avläggs vid polishögskolan skall i tillämpliga delar iakttas vad som stadgas i lagen om yrkeshögskolestudier eller med stöd av den. Polishögskolan vore en sådan yrkeshögskola som avses i nämnda lag och den polisbefälsexamen som avläggs vid högskolan vore en yrkeshögskoleexamen.

Med stöd av det fullmaktsstadgande som ingår i 16 § polisförvaltningslagen skall genom förordning utfärdas närmare stadganden om polishögskolans organisation och övriga interna förvaltning och om dess uppgifter. Genom förordning skall stadgas om bl.a. förvaltning och styrning av polishögskolan, om den undervisning som ordnas och de examina som kan avläggas där samt om personalen och studerandena.

12 a §. *Polisskolan*. Polisskolan skall fortfarande ge grundexamens- och underbefälutbildning samt annan utbildning för polismän.

12 b §. *Ändringssökande*. Enligt förvaltningsprocesslagen (586/96) kan besvär över beslut som fattats av myndigheter som är underställda statsrådet anföras hos länsrätten. Genom lag eller i en förordning som har givits före förvaltningsprocesslagens ikraftträdande kan stadgas annat om sökande av ändring.

Avgöranden som gäller intagningen av studerande, utvärderingen av studieprestationer samt tillgodoräknande av studier är till sin natur sådana att det vore ändamålsenligt om ändring inte kunde sökas i dem genom besvär innan ett rättelseyrkande har framställts. Det beslut som meddelas på rättelseyrkandet skall kunna överklagas hos länsrätten. Eftersom stadganden om ett besvärsförfarande som avviker från förvaltningsprocesslagen skall ingå i lag, föreslås att till polisförvaltningslagen fogas en ny 12 b §, i vilken stadgas om förfarandet med rättelseyrkande.

13 §. *Polisens teknikcentral*. Polisdepåns benämning har ändrats till polisens teknikcentral genom en lag om ändring av polisförvaltningslagen (156/96), som trädde i kraft den 1 april 1996. I samband med denna lagändring ändrades inte 13 §. Det föreslås att också depåns uppgifter skall preciseras. Vissa underhålls- och förvaltningsuppgifter i anslutning till det planerade gemensamma radiokommunikationsnät som skall betjäna olika myndigheter och sammanslut-

ningar inom säkerhetsväsendet faller sig naturliga som uppgifter för polisens teknikcentral då man beaktar nätets karaktär och huvudsakliga användarkrets. Polisens teknikcentral sköter för närvarande uppgifter av samma art när det gäller polisens egna radionät. De slutliga besluten om hur skötseln av uppgifterna skall ordnas och om en eventuell fördelning av dem fattas senare när detaljerade planer för underhåll och förvaltning av det nya radionätet är färdiga. Därför skall genom förordning stadgas närmare om de uppgifter som ankommer på teknikcentralen.

16 §. Närmare stadganden och bestämmelser. I samband med reformen av den statliga lokalförvaltningen vid ingången av december 1996 ändras namnet på polisinrättningen i Helsingfors till polisinrättningen i Helsingfors härad. Det föreslås att en ändring med anledning av detta görs i 2 mom.

Med hänvisning till 38 § regeringsformen föreslås ordet "inrikesministeriet" i 3 mom. bli ersatt med "ministeriet".

Ikraftträdande. Det föreslås att vissa övergångsstadganden skall utfärdas i samband med det sedvanliga ikraftträdelsestadgandet. Polishögskolan bildas av det nuvarande polisinstitutet. När lagen träder i kraft blir institutet polishögskola.

För att polishögskolan skall kunna inleda sin verksamhet vid lagens ikraftträdande måste man redan före denna tidpunkt kunna fatta beslut som har samband med inledandet av verksamheten, såsom beslut om utnämning av personal. Det vore ändamålsenligt om polishögskolans rektor kunde utnämna och anställa polishögskolans personal redan innan verksamheten inleds.

Det är meningen att behörighetskraven för undervisningspersonalen skall höjas i samband med att polishögskolan grundas. Det vore dock ändamålsenligt om den nuvarande personalen vid polisinstitutet kunde i så stor utsträckning som möjligt utnännas för tjänster på motsvarande nivå vid polishögskolan även om personerna i fråga inte uppfyller de

föreskrivna nya behörighetskraven. Avsikten är att arbetsgivaren skall understöda deras vidareutbildning så att så många som möjligt i framtiden kan uppfylla också de nya, höjda behörighetskraven.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Närmare stadganden om styrningen av polishögskolan och om tjänster, om behörighetsvillkoren för dessa samt om utnämningar skall utfärdas genom en förordning om ändring av polisförvaltningsförordningen.

Närmare stadganden om polishögskolans förvaltning, om den högskoleundervisning och övriga undervisning som skolan ordnar, om de examina som kan avläggas där samt om studerandena skall utfärdas genom förordningen om polisutbildning. I det här sammanhanget vore det ändamålsenligt att se över den nuvarande förordningen om polisutbildning (430/92) i sin helhet. I förordningen skall polishögskolans uppgift och förvaltning fastställas. Förordningen skall också innehålla stadganden om intagningen av studerande och studerandenas rättsskydd samt disciplinära stadganden.

Vid undervisningsministeriet är en ändring av förordningen om högskolornas examenssystem (203/94) under arbete. I förordningen bör också den polishögskola som avses i polisförvaltningslagen anges som yrkeshögskola och den polisbefälsexamen som avläggs vid denna högskola stadgas vara en lägre högskoleexamen.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 1997. Polishögskolan inleder sin verksamhet vid denna tidpunkt. Undervisning i enlighet med de nya examenskraven inleds i september 1997.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om polisförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i polisförvaltningslagen av den 14 februari 1992 (110/92) 6 § 2 mom., sådan den lyder i lag av den 15 mars 1996 (156/96),
ändras 1 § 1 och 3 mom., 3 § 1 mom., 4 § 1 mom., 8 § 1 och 3 mom., 9 § 2 mom., 10 § 2 mom., 12 och 13 §§ samt 16 § 2 och 3 mom.,
 av dessa lagrum 1 § 3 mom., 3 § 1 mom., 6 § 2 mom., 8 § 1 och 3 mom. sådana de lyder i nämnda lag av den 15 mars 1996, samt
fogas till lagen nya mellanrubriker före 12 och 13 §§ samt nya 12 a och 12 b §§ som följer:

1 §

Polisförvaltningen

Polisväsendet leds av det ministerium som anges i reglementet för statsrådet (1522/95) och som nedan i denna lag kallas ministeriet. Regional förvaltningsmyndighet för polisen under ministeriet är länsstyrelsen.

Riksomfattande enheter under ministeriet är centralkriminalpolisen, skyddspolisen och rörliga polisen. Polishögskolan, polisskolan och polisens teknikcentral är enheter under ministeriet.

3 §

Delegationer

I samband med ministeriet och polisinsrättningarna finns delegationer. Länsstyrelsen kan dock besluta att det inom ett samarbetsområde som har bildats av polisinsrättningar finns en gemensam delegation. Ministeriet fattar beslut om en gemensam delegation i de fall som avses i 8 § 3 mom.

4 §

Polisens högsta ledning

Polisens högsta ledning utgörs av minis-

teriets polisavdelning.

8 §

Samarbete

Ministeriet kan, efter att ha hört länsstyrelsen, de berörda häradssämbetena och polisinsrättningarna samt områdets kommuner, för en ändamålsenligt skötsel av det lokala polisväsendet fatta beslut om bildande av samarbetsområden. I beslutet kan bestämmas att polisinsrättningar sköter uppgifter i samarbete eller att en polisinsrättning sköter uppgifter även inom ett annat härad.

Vid bildandet av ett samarbetsområde som omfattar härad som hör till olika län bestämmer ministeriet också de uppgifter som skall skötas i samarbete, chefen för samarbetet och övriga ledningsförhållanden inom samarbetsområdet.

9 §

Centralkriminalpolisen

Ministeriet bestämmer de kategorier av ärenden som skall undersökas av centralkriminalpolisen. Ministeriet bestämmer även om undersökningsarrangemangen i förhållandet mellan centralkriminalpolisen och polisens övriga enheter.

10 §

Skyddspolisen

 Ministeriet bestämmer närmare vilka kategorier av ärenden som skall undersökas av skyddspolisen.

Polishögskolan och polisskolan

12 §

Polishögskolan

Polishögskolan är en yrkeshögskola för polisbranschen och lyder under ministeriet. I fråga om den undervisning som ordnas och de examina som avläggs vid polishögskolan iakttas i tillämpliga delar lagen om yrkeshögskolestudier (255/95) eller vad som stadgas med stöd av den.

12 a §

Polisskolan

Polisskolan har till uppgift att ge utbildning för polistjänsteexamen och annan utbildning samt bedriva forskning och utvecklingsverksamhet som hör till polisbranschen.

12 b §

Ändringsökande

I beslut som gäller polishögskolans eller polisskolans intagning av studerande, utvärdering av studieprestationer eller tillgodoräkning av studier får ändring inte sökas genom besvär.

En sökande som är missnöjd med polishögskolans eller polisskolans antagning av studerande kan söka rättelse hos styrelsen för polishögskolan eller polisskolan inom 14 dagar efter det att antagningen har offentliggjorts.

En studerande som är missnöjd med utvärderingen av studieprestationer eller tillgodoräkningen av studier som slutförts någon annanstans kan söka rättelse hos styrelsen

för polishögskolan eller polisskolan inom 14 dagar från det att studeranden har haft möjlighet att få del av resultaten av utvärderingen och det sätt på vilket utvärderingsgrunderna har tillämpats på denne.

Beslut som gäller ett sådant rättelseyrkande som avses i 2 och 3 mom. överklagas på det sätt som förvaltningsprocesslagen (586/96) stadgar.

Polisens teknikcentral

13 §

Polisens teknikcentral

Polisens teknikcentral skall anskaffa, underhålla och utveckla polisens materiel, redskap och utrustning. Polisens teknikcentral kan enligt vad som stadgas närmare genom förordning också anvisas uppgifter i anslutning till underhåll och administration av datasystem som betjänar polisen samt andra myndigheter och sammanslutningar.

16 §

Närmare stadganden och bestämmelser

 Genom förordning kan stadgas att polisinstutningen i Helsingfors härad i vissa ärenden lyder direkt under ministeriet.

Ministeriet har rätt att meddela närmare föreskrifter om polisensheternas ställning och uppgifter.

 Denna lag träder i kraft den 1997.

När denna lag träder i kraft blir polisinstutet polishögskola.

Åtgärder för att besätta tjänsterna vid polishögskolan samt andra åtgärder som behövs för att polishögskolan skall kunna inleda sin verksamhet när denna lag träder i kraft får vidtas före ikraftträdandet.

När en tjänst som inrättats vid polishögskolan besätts första gången, kan den besättas utan att den förklaras ledig. Vid utnämning till en tjänst utan att denna för-

klaras ledig, kan en person som innehar en tjänst på motsvarande nivå vid polisinstitutet utnämnas även om han inte uppfyller de föreskrivna behörighetsvillkoren.

Helsingfors den 17 januari 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Inrikesminister *Jan-Erik Enestam*

Lag

om ändring av lagen om polisförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i polisförvaltningslagen av den 14 februari 1992 (110/92) 6 § 2 mom., sådan den lyder i lag av den 15 mars 1996 (156/96),
ändras 1 § 1 och 3 mom., 3 § 1 mom., 4 § 1 mom., 8 § 1 och 3 mom., 9 § 2 mom., 10 § 2 mom., 12 och 13 §§ samt 16 § 2 och 3 mom.,
 av dessa lagrum 1 § 3 mom., 3 § 1 mom., 6 § 2 mom., 8 § 1 och 3 mom. sådana de lyder i nämnda lag av den 15 mars 1996, samt
fogas till lagen nya mellanrubriker före 12 och 13 §§ samt nya 12 a och 12 b §§ som följer:

Gällande lydelse

1 §

Polisförvaltningen

Inrikesministeriet leder polisväsendet i hela landet. Regional förvaltningsmyndighet för polisen under ministeriet är länsstyrelsen.

Riksomfattande polisenheter under *inrikesministeriet* är centralkriminalpolisen, skyddspolisen, rörliga polisen, *polisinstitutet*, polisskolan och polisens teknikcentral.

3 §

Delegationer

I samband med inrikesministeriet och polisrättningarna finns delegationer. Länsstyrelsen kan dock besluta att det inom ett samarbetsområde som har bildats av polisrättningar finns en gemensam delegation. Inrikesministeriet fattar beslut om en gemensam delegation i fall som avses i 8 § 3 mom.

Föreslagen lydelse

1 §

Polisförvaltningen

Polisväsendet leds av det ministerium som anges i reglementet för statsrådet (1522/95) och som nedan i denna lag kallas ministeriet. Regional förvaltningsmyndighet för polisen under ministeriet är länsstyrelsen.

Riksomfattande enheter under ministeriet är centralkriminalpolisen, skyddspolisen och rörliga polisen. *Polishögskolan*, polisskolan och polisens teknikcentral är enheter under *ministeriet*.

3 §

Delegationer

I samband med *ministeriet* och polisrättningarna finns delegationer. Länsstyrelsen kan dock besluta att det inom ett samarbetsområde som har bildats av polisrättningar finns en gemensam delegation. *Ministeriet* fattar beslut om en gemensam delegation i de fall som avses i 8 § 3 mom.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

4 §

*Polisens högsta ledning**Polisens högsta ledning*

Polisens högsta ledning utgörs av inrikesministeriets polisavdelning.

Polisens högsta ledning utgörs av *ministeriets* polisavdelning.

6 §

Den lokala polisen

Behörighetsvillkor för tjänsten som häradets polischef är juris kandidatexamen och erfarenhet av uppgiftsområdet.

(2 mom. upphävs)

8 §

8 §

*Samarbete**Samarbete*

Inrikesministeriet kan, efter att ha hört länsstyrelsen, de berörda häradetsämbetena och polisinsättningar samt områdets kommuner, för en ändamålsenlig skötsel av det lokala polisväsendet fatta beslut om bildande av samsamarbetsområden. I beslutet kan bestämmas att polisinsättningar sköter uppgifter i samarbete eller att en polisinsättning sköter uppgifter även inom ett annat härad.

Ministeriet kan, efter att ha hört länsstyrelsen, de berörda häradetsämbetena och polisinsättningar samt områdets kommuner, för en ändamålsenligt skötsel av det lokala polisväsendet fatta beslut om bildande av samsamarbetsområden. I beslutet kan bestämmas att polisinsättningar sköter uppgifter i samarbete eller att en polisinsättning sköter uppgifter även inom ett annat härad.

Vid bildandet av ett samsamarbetsområde som omfattar härad som hör till olika län bestämmer inrikesministeriet också de uppgifter som skall skötas i samarbete, chefen för samarbetet och övriga ledningsförhållanden inom samsamarbetsområdet.

Vid bildandet av ett samsamarbetsområde som omfattar härad som hör till olika län bestämmer *ministeriet* också de uppgifter som skall skötas i samarbete, chefen för samarbetet och övriga ledningsförhållanden inom samsamarbetsområdet.

9 §

Centralkriminalpolisen

Inrikesministeriet bestämmer de kategorier av ärenden som skall undersökas av centralkriminalpolisen. Ministeriet bestämmer även om undersökningsarrangemangen i förhållandet mellan centralkriminalpolisen och polisens övriga enheter.

Ministeriet bestämmer de kategorier av ärenden som skall undersökas av centralkriminalpolisen. Ministeriet bestämmer även om undersökningsarrangemangen i förhållandet mellan centralkriminalpolisen och polisens övriga enheter.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

Skyddspolisen

Inrikesministeriet bestämmer närmare vilka kategorier av ärenden som skall undersökas av skyddspolisen.

Ministeriet bestämmer närmare vilka kategorier av ärenden som skall undersökas av skyddspolisen.

Polishögskolan och polisskolan

12 §

Polisläroinrättningar

Polisinstitutet och polisskolan har till uppgift att ge utbildning för polistjänsteexamen och annan utbildning samt bedriva forskning som hör till polisens yrkesområde.

12 §

Polishögskolan

Polishögskolan är en yrkeshögskola för polisbranschen och lyder under ministeriet. I fråga om den undervisning som ordnas och de examina som avläggs vid polishögskolan iakttas i tillämpliga delar lagen om yrkeshögskolestudier (255/95) eller vad som stadgas med stöd av den.

12 a §

Polisskolan

Polisskolan har till uppgift att ge utbildning för polistjänsteexamen och annan utbildning samt bedriva forskning och utvecklingsverksamhet som hör till polisbranschen.

12 b §

Ändringsökande

I beslut som gäller polishögskolans eller polisskolans intagning av studerande, utvärdering av studieprestationer eller tillgodörande av studier får ändring inte sökas genom besvär.

En sökande som är missnöjd med polishögskolans eller polisskolans antagning av studerande kan söka rättelse hos styrelsen för polishögskolan eller polisskolan inom 14 dagar efter det att antagningen har offentliggjorts.

En studerande som är missnöjd med utvärderingen av studieprestationer eller tillgodörandet av studier som slutförts någon annanstans kan söka rättelse hos styrelsen för polishögskolan eller polisskolan inom 14 dagar från det att studeranden har haft möjlig-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

het att få del av resultaten av utvärderingen och det sätt på vilket utvärderingsgrunderna har tillämpats på denne.

Beslut som gäller ett sådant rättelseyrkande som avses i 2 och 3 mom. överklagas på det sätt som förvaltningsprocesslagen (586/96) stadgar.

Polisens teknikcentral

13 §

Polisdepån

Polisdepån skall anskaffa, underhålla och utveckla polisens utrustning och redskap.

13 §

Polisens teknikcentral

Polisens teknikcentral skall anskaffa, underhålla och utveckla polisens materiel, redskap och utrustning. Polisens teknikcentral kan enligt vad som stadgas närmare genom förordning också anvisas uppgifter i anslutning till underhåll och administration av datasystem som betjänar polisen samt andra myndigheter och sammanslutningar.

16 §

Närmare stadganden och bestämmelser

Genom förordning kan stadgas att polisinsättningen i Helsingfors i vissa ärenden lyder direkt under inrikesministeriet.

Inrikesministeriet får meddela närmare föreskrifter om polisensheternas ställning och uppgifter.

Genom förordning kan stadgas att polisinsättningen i Helsingfors härad i vissa ärenden lyder direkt under ministeriet.

Ministeriet har rätt att meddela närmare föreskrifter om polisensheternas ställning och uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 1997.

När denna lag träder i kraft blir polisinstitutet polishögskola.

Åtgärder för att besätta tjänsterna vid polishögskolan samt andra åtgärder som behövs för att polishögskolan skall kunna inleda sin verksamhet när denna lag träder i kraft får vidtas före ikraftträdandet.

När en tjänst som inrättats vid polishögskolan besätts första gången, kan den besättas utan att den förklaras ledig. Vid utnämning till en tjänst utan att denna förklaras ledig, kan en person som innehar en tjänst på motsvarande nivå vid polisinstitutet utnämnas även om han inte uppfyller de föreskrivna behörighetsvillkoren.